

N:o 86.

Af Herr **Sven Andersson**: *Om ändring i Kongl. cirkuläret den 9 Februari 1844, i hvad det angår konsistorienotariernas vid domkapitlen i riket rätt att för vissa insamlade kollektmedel m. m. uppbära sex procents uppbördsprovision.*

Genom Kongl. cirkuläret af den 9 Februari 1844 hafva notarierna vid domkapitlen i riket medgifvits rättighet att för vissa kollektmedel m. m. uppbära sex procent i uppbördsprovision. Då detta cirkulär utfärdades, må skäl för en så hög provision hafva förefunnits, dels på grund af uppbördens dåvarande ringa belopp, dels på grund af notariernas på den tiden obetydliga löner. Numera deremot synas inga giltiga skäl tala för en så hög provision och bestämmelsen derom kan ingalunda vara tidsenlig; ty dels utgöra de nu för tiden till välgörande ändamål insamlade medel så stora belopp, att 6 procent provision derå måste anses alltför hög, dels torde många notariers lön vara fullt tillräcklig, och der så ej är förhållandet, måste andra utvägar begagnas, på det att ett så svårt missförhållande måtte häfvas. Man säger att notarier lära finnas, hvilkas årliga inkomst uppskattas man och man emellan till 15 à 20,000 kronor, hvadan, om detta är förhållandet, någon orsak att genom oskäligen provision än mera höja deras lön ej förefinnes.

Man torde erinra sig, att i ett af rikets stift för en del år sedan uppgick provisionen för en enda insamling åt ett välgörande ändamål till öfver 1,400 kronor, hvilket förhållande på sin tid väckte mycken förargelse. Men ännu kvarstå samma anledningar till missbelåtenhet.

Jag vill blott erinra om några omständigheter, hvilka torde göra behovet af ändring klart i detta afseende. Af svenska kyrkans missionstidning inhemtas, att årligen tusentals kronor såsom provision af

för yttre missionen i församlingarna insamlade medel stanna i notariernas fickor. Man kan härvid lätt föreställa sig hvilken mängd af små gåfvor, som af kristliga gifvare och gifvarinnor åsyfta hedningarnes nytta, stanna kvar i närmaste stiftsstad. Till följd af detta förhållande måste offervilligheten bland menigheterna betydligt minskas eller alldeles aftaga.

Vi hafva åtskilliga kristliga inrättningar, som oskäligen lida genom denna orimliga provision, t. ex. den välgörande diakonissanstalten här i Stockholm och många andra.

Vidare kan jag erinra om, att ensamt svenska presterskapets enke- och pupillkassa genom denna oskäligen provision årligen förlorar omkring 60,000 kronor. Kassan åsyftar att lemna hjälp och understöd åt enkor och barn; det synes då vara obilligt att ett så stort belopp skall utgå till provision åt tjänstemän, hvilka i allmänhet hafva bergerlig lön och detta så mycket mera, som notariernas besvär med alla dessa uppbörder inskränker sig till att emottaga försändelserna från kontraktsprostarne eller de vid pastoraten tjänstgörande prestmän.

Både af presterskapets revisorer och af statsrevisorerna hafva derföre allvarliga anmärkningar häremot blifvit under sista året gjorda, och jag vågar derföre lägga denna behjertansvärda angelägenhet inför Riksdagens bepröfvande samt ödmjukt föreslå,

att en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t aflåtes, hvari begäres:

ändring i eller upphäfvande af ofvannämnda cirkulär af den 9 Februari 1844 i det syfte, att antingen *all* provision vid uppbörd af medel till ofvannämnda och andra välgörenhetsinrättningar måtte *förbjudas* eller ock i vissa fall en uppbördsprovision af högst en eller en half procent medgifvas.

Stockholm den 27 Januari 1882.

Sven Andersson,
Riksdagsman för Norra Luggude.